

BÖLÜM 8

YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE VE AB ÜLKELERİ PANEL VERİ ANALİZİ

Pınar ÇOMUK¹

GİRİŞ

Sürdürülebilir kalkınmanın tek ve kapsamlı bir tanımı olmamakla birlikte bu soyut kavram için 100'den fazla tanım bulunabilir (GDRC, 2005). En sık alıntılanan tanımlardan biri Brundtland'ın "Ortak Geleceğimiz" raporundan alınan: "Sürdürülebilir kalkınma, gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama yeteneğinden ödün vermeden bugünün ihtiyaçlarını karşılayan gelişmedir" (GDRC, 2005) tanımıdır. Bu tanım doğrultusunda, sürdürülebilir kalkınma, doğal kaynakların kullanımını çevrenin yenilenme kapasitesinin ötesinde artırmadan tüm Dünya vatandaşları için yaşam kalitesinin iyileştirilmesi anlamına geldiği söylenebilmektedir. Dünya ülkelerinde enerji kavramı sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşmesinde önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Enerji üretiminde ve tüketiminde meydana gelen artışlar ülke ekonomilerinde değişimlere neden olmaktadır. Enerjide üretim ve tüketimin artış sürecinde küresel ısınmayla birlikte iklim değişikliklerine sebep olmayan, çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyen enerji kaynaklarının seçilmesi önem arz etmektedir. Bu anlamda ülkelerin amaçları doğrultusunda ilerlemesine yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımındaki artış önemli katkılar sağlamaktadır.

Sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşmesinde önemli bir yere sahip enerji kaynaklarının sınıflandırılması Tablo1'de görülmektedir.

¹ Öğr. Gör. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Kula MYO, pinar.eryigit@cbu.edu.tr

KAYNAKLAR

- Apergis, N., Payne, J. E. (2010). Renewable energy consumption and growth in Eurasia. *Energy economics*, 32(6), 1392-1397.
- Ataman, A. R. (2007). "Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Kaynakları", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Atay, G. (2016) "G-7 VE G-20 Ülkelerinde Rüzgâr Enerjisi Ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişkinin Panel Eşbütünleşme Yaklaşımı İle Analizi", Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.
- Bakırtaş, İ., Çetin, M. (2016). Yenilenebilir enerji tüketimi ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki: G-20 ülkeleri. *Sosyoekonomi*, 24(28), 131-146.
- Baltagi, B. (1995). *Econometric Analysis of Panel Data*. NY: John Wiley.
- GDRC-The Global Development Research Center, 2005. SD Features—definitions. Online: accessed 19 September, 2021 /<http://www.gdrc.org/sustdev/definitions.html>(
- Greene, W. H. (2000). *Econometric Analysis*. New Jersey: Prentice Hall.
- Koç, E. ve Şenel, M. C. (2013). "Dünyada ve Türkiye'de Enerji Durumu Genel Değerlendirme", *Mühendis ve Makine*, C. 54, sayı: 639, s.33.
- Ocal, O., Aslan, A. (2013). Renewable energy consumption-economic growth nexus in Turkey. *Renewable and sustainable energy reviews*, 28, 494-499.
- Özata, E. (2010). Türkiye'de Enerji Tüketimi Ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişkilerin Ekonometrik İncelemesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (26).
- Pao, H. T., Fu, H. C. (2013). Renewable energy, non-renewable energy and economic growth in Brazil. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 25, 381-392.
- Tugcu, C. T., Ozturk, I., & Aslan, A. (2012). Renewable and non-renewable energy consumption and economic growth relationship revisited: evidence from G7 countries. *Energy economics*, 34(6), 1942-1950.
- Turan, T. (2019). Yenilenebilir Enerji Ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki Türkiye Örneği 2005-2015 Yılları Arası . *USE Uluslararası Sosyoloji ve Ekonomi Dergisi* , (2) , 1-8 .
- Ünüvar, İ., Keskinlikç, S. (2020). Yenilenebilir Enerji Ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: G20 Ülkeleri Örneği (2000-2016). *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 16(2), 251-266.